

HELSINGBORG

Delårsrapport inriktning, mål och ekonomi april 2024

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens mål.....	3
Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning.....	4
Helårsprognos	6
Investeringar.....	8
Ekonomisk prognos per verksamhet.....	8

Inledning

Årets första tertial

Delårsrapporten redogör för nämndens ekonomi, måluppfyllelse och investeringar januari till april 2024. Rapporten visar att vi sannolikt uppnår ett av nämndens två mål. Den ekonomiska helårsprognosen visar på ett underskott om 10,0 mnkr. Arbetet fortsätter för att nå en budget i balans, att öka kvaliteten i verksamheten, resursintegrera och förbereda inför höstens nya organisation som ska möta invånarnas behov på ett bättre sätt.

Sökandet efter lämplig lokal för Familjefridscentrum pågår och eventuellt finns en sådan tillgänglig på Statten. Nio kommuner i Familjen Helsingborg kommer nu att delta i en sammanhållen rättsprocess via Familjefridscentrum. Vidare har det påbörjats ett arbete tillsammans med polis, projekt IPVI (Intimate Partner Violence Intervention) samt kriminalvården för att få besöka anhållna och häktade i syfte att erbjuda våldsutövare insatser.

Inom familjehemsvården har fyra nya familjehem tillkommit och ytterligare fyra konsulentstödda familjehem har övergått till att bli interna resurser. Den interna driften ger förutsättningar för ett närmare samarbete och minskar kostnaderna påtagligt för vården.

Placeringsgruppen arbetar med externa placeringars matchning, kvalitet, avtal och kostnader. Samordnarna i gruppen är nu involverade i samtliga HVB- och stödboendepaceringar med syfte att vårdgivarna ska leverera överenskommen kvalitet och att rätt pris betalas. För att motverka välfärdsbrottslighet pågår ett systematiskt arbete med bland annat olika utbildningar med Skatteverket.

Familjen läser växer och har under våren omfattat 110 barn och föräldrar. Utöver de fyra förskoleavdelningarna på Drottninghög har det tillkommit en ny förskola på Rosengården. Familjen läser har genomfört två föräldracirklar på Drottninghög i samarbete med Idé A och förskolan, samt en föräldragrupp på Rosengården i samarbete med familjecentralen Fröhuset. Vidare har man startat två studiegrupper för föräldrar och barn i klass F-3 som pilot, vilka har fått mycket stort intresse hos invånarna.

Kommunfullmäktige har fattat beslut för socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden om två gemensamma uppdrag, vilka ska redovisas i december 2024. Uppdragen avser att utreda hur socialtjänsten och förskolor kan bygga en nära och bred samverkan för att stötta barn och deras familjer i socioekonomiskt utsatta områden (ansvarig SOF). Det avser vidare att se över hur föräldrastödet kan stärkas och knytas an till befintliga insatser som sker i staden (ansvarig SFF). Under 2023 skedde en förstudie som visade på möjliga utvecklingsområden. Under vårvintern har projektet förberetts och startats upp i syfte att utveckla och stärka föräldraskapsstödet och säkerställa att det möter föräldrars behov samt att utveckla en nära och bred samverkan mellan förskola och socialtjänst för att ge stöd till föräldrar i tidigt skede.

Nämndens mål

Under 2024 ska antalet insatser utan föregående individuell behovsprövning öka med minst 25 % till mer än 3700 insatser per år.

Bedömning måluppfyllelse
Kommer uppnås

Målanalys

Under tertialen har 2061 biståndslösa insatser nått invånarna, varav 1019 insatser har nått barn. Målet kommer att uppnås under året.

Det finns en tydlig inriktning i förvaltningen att slussa invånare till tidiga och biståndslösa insatser. De biståndslösa insatserna ökar, bland annat hos Familjefridsgruppen, Maria Skåne Nordväst och Familjehuset. Det digitala stödet SES tillgängliggörs för fler via en bred kampanj.

Råd- och stödkoordinatorerna arbetar med att stötta invånare att få rätt insats i rätt tid. Arbetet riktas

bland annat mot skolan, där råd- och stödkoordinatorerna deltar i olika möten för att informera och erbjuda sociala insatser.

Familjefridsgruppen erbjuder sedan något år tillbaka stödsamtal som biståndslös insats vilket har lett till att antalet insatser har ökat. Under första tertialen 2023 hade Familjefridsteamet 55 biståndslösa insatser. Motsvarande siffra för 2024 är 65, en ökning med 18 %.

Mobila Teamet jobbar strategiskt mot skola och fritidssektorn och, i sitt fältarbete, med uppsökande och relationsskapande arbete. De erbjuder individuella stödsamtal och samtal enligt metoden Repulse.

Familjecentralernas socialrådgivare deltar i allt fler hembesök med "Växa tryggt", en metod som har vetenskapligt stöd och som innebär hembesök, information och motivation för nyblivna föräldrar.

Genom skolsociala team ska behov hos invånare identifieras tidigt vilket kan minska antalet myndighetsutredningar och öka biståndslösa insatser. Arbetsmetoden STÅRKA kan ses som en aktivitet inom ramen för skolsociala team men ska också användas i arbetet med skolfrånvaro.

Den missbruksförebyggande samordnaren har tillsammans med råd och stödkoordinatorerna och Systembolaget genomfört en insats inför Valborg utanför Systembolaget på Drottninggatan. Här spelades SANDTS-podden in med besökarna och de fick information och tips om biståndslösa insatser från socialförvaltningen, om Tonårsparlören och hur omgivningen påverkas av alkoholkonsumtion samt vikten av att inte långa alkohol till minderåriga.

Elevers närvaro ska öka under mandatperioden. Målet för 2024 är att andelen med mer än 15 % frånvaro, så kallad hög frånvaro, ska minska med 20 % hos dem som tar del av sociala tjänster.

Bedömning måluppfyllelse
Kommer inte uppnås

Målanalys

Inget resultat kan lämnas för perioden, då för kort tid har gått.

Arbetet med att öka skolnärvaron pågår på flera håll. Redan 2023 var arbetet med metoden STÅRKA klart och under våren 2024 har implementering och utbildning i metoden pågått inom myndighet och behandling. Metoden innefattar kartläggning av orsakerna bakom skolfrånvaro och ska på så vis bidra till att rätt insatser sätts in så tidigt som möjligt för att öka närvaron. Tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden pågår också arbetet med skolsociala team. Frånvaro, bakomliggande orsaker samt behov av insats identifieras så tidigt som möjligt och i flera led inom de två förvaltningarna utifrån behovet i varje enskilt ärende.

För att följa utvecklingen kring skolfrånvaron har man via tekniska lösningar skapat en ny struktur för anmälningar som kommer in från skolan. Att följa utvecklingen av skolnärvaron kommer att ta tid då eventuella förändringar föregås av utredning och insats. Dessa kan utvärderas först när de genomförts alternativt påbörjats. Bedömningen är därför att målet inte kommer uppfyllas under 2024 då det behöver följas under en längre tidsperiod.

Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning

Barn och vuxna

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel barn placerade i jourhem, med behov av familjehem, som erhåller ett familje-	67 %	68 %	57 %	59 %	47 %

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
hem inom högst 6 månader, procent					
Uppdrag inom förvaltningens serviceverksamheter, antal	3 080	2 695	3 001	5 820	2 061

Väntetid

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Genomsnittlig väntetid från ansökan till beslut om insats, antal dagar	47	46	57	57	55
Genomsnittlig väntetid från anmälan till beslut om insats, antal dagar	53	53	67	67	66

Statistik

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal inledda utredningar	3 071	3 123	3 167	3 121	1 058
Antal inledda öppenvårds- och heldygnsinnsatser	1 550	1 509	1 572	1 482	432
Antal vård dygn externa placeringar och boenden	57 930	54 888	61 873	59 475	15 964
Andel ansökningar av det totala antalet anmälningar och ansökningar	12,6%	12,6%	13,5%	13,2%	12,8%
Antal anmälningar och ansökningar totalt till förvaltningen	9 531	9 253	9 258	10 084	3 620

Innovation

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Idéer mottagna i förvaltningens innovationsråd	17	13	14	12	7
Påbörjade piloter (skarpa tester av en innovationsidé)	5	8	8	7	2
Uppskalningar (används även utanför testgruppen)	1	3	1	3	0

Innovationsarbetet riktas framför allt mot kärnverksamheten. I fokus finns uppskalningar, effekthemtagning och förberedelser av underlag för att kunna implementera projekten inom budgetram 2025. Framför allt gäller det följande projekt:

- BLINK: En digital tal till text-modell för minskad administration inom socialtjänsten. Detta projekt kan bli mycket värdeskapande och ge möjlighet till att omfördela resurser från administration till mer utrymme för klientmöten.
- Sociala tjänstehundar: Vi ser fortsatt positiva effekter hos de klienter vi möter tillsammans med hundarna. Testandet fortsätter för att mäta effekter inför beslut om implementering och uppskal-

ning 2025.

- Kvällsöppet: Familjehuset erbjuder träffar på kvällstid för barn och unga som har anhöriga med social problematik. Syftet är att målgruppen ska få extra stöd, hjälp att öka sin motståndskraft och träffa andra i liknande situation. Vi ser goda effekter och att fler barn och unga även utanför våra stödgrupper vill delta i träffarna.
- Jobb först vuxna: Lågtröskelverksamhet för vuxna med missbruk, sker i samverkan med Pingstkyrkan. Syftet är att möjliggöra för fler nyktra timmar som på sikt kan leda till ökad självständighet. Inom piloten mäter vi effekterna och utvecklar vårt arbete med IOP-avtal som samverkansform.

Helårsprognos

Årets resultat

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Prognos 2024
Kommunbidrag	637 213	658 070	658 070
Disposition av ackumulerat resultat	0	0	0
Intäkter	102 101	99 788	99 788
Summa intäkter	739 314	757 858	757 858
Utdelningskrav	0	0	0
Kostnader	-760 039	-757 858	-767 858
Summa kostnader	-760 039	-757 858	-767 858
Årets resultat	-20 725	0	-10 000
Ackumulerat resultat (inklusive årets resultat)			

Kommentar till årets resultat

Årets resultat för socialnämnden visar på ett underskott på 10,0 mnkr. Detta beror framför allt på höga kostnader i förhållande till budget gällande externa placeringar. Utöver detta har de senaste årens inflation påverkat nämndens kostnader i stort, inte minst de externa placeringarna. Även nämndens lokalkostnader har påverkats av den höga inflationen och har därför ökat mer än tidigare.

Antalet externa placeringar minskade mycket under 2023 och har från september månad fram till och med mars i år legat ganska stabilt över hela förvaltningen. Från april månad ser vi en tendens till att antalet återigen har stigit, främst inom verksamhetsområde Barn, unga och familj. Den extra tilldelning som tillföll verksamhetsområdet i samband med internbudgeten har täckt en stor del av de totala placeringskostnaderna, men inte fullt ut.

Grunderna inför beslutet om ny internbudget för 2024 var bland annat följande:

- Kärnuppdraget är utgångspunkten
- Fokus framåt är en budget i balans
- Fortsatt arbete kring uppföljning och kvalitet
- Optimera nämndens resurser genom omfördelningar mellan verksamheterna
- Utgå från de faktiska kostnaderna

För att optimera nämndens resurser beslutades bland annat:

- Extra medel till Barn, unga och familj gällande placeringsbudgeten
- Organisationsförändring under 2024 som mynnar ut i en ny internbudget

- Trygga personalförsörjningen i kärnverksamheten
- Förändra delegationsordningen
- Fortsätta med formeringsresan med utgångspunkt i den nya socialtjänstlagen

De åtgärder som sattes in under föregående år har fortsatt under årets första tertial. Detta innebär att förvaltningen arbetar vidare med styrning och uppföljning samt med förvaltningens struktur. En ny organisation är under framtagande och planeras starta upp under hösten 2024. Organisationen ska då bland annat stå redo för den nya socialtjänstlag som träder i kraft sommaren 2025. Den nya lagen understryker att socialtjänsten ska vara kunskapsbaserad. Socialtjänsten behöver utvecklas i takt med samhället för att kunna erbjuda rätt stöd och service i rätt omfattning. Samtidigt ska den kunna ställa om och införa nya, flexibla och tillitsskapande arbetssätt. För att lyckas krävs en kulturförändring för att underbygga införandet av nya arbetssätt och stärka förmågan att utgå från vetenskap och beprövad erfarenhet.

Den 1 april 2024 började ny lagstiftning för skyddat boende att gälla. Den innebär i korthet att skyddat boende blir en ny placeringsform som omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav. Den stärker även rättigheterna för medföljande barn. Den nya lagstiftningen innebär ökade kostnader för socialnämnden. Ökningen avser både själva placeringskostnaden och ökade kostnader för socialnämndens arbete. Lagen kräver att utredning genomförs, vårdplan och genomförandeplan upprättas samt att uppföljning görs av barnen som kommer placeras på skyddat boende. Prognosen är framtagen utifrån att nämnden blir kompenserad för de ökade kostnader som lagstiftningen genererar.

Kommentar bästa/sämsta fall

I helårsprognosen bedömer vi att årets resultat i bästa fall uppgår till -4,0 mnkr och i sämsta fall till -20,0 mnkr.

Om socialnämnden ska nå ett resultat på -4,0 mnkr krävs att effekterna av de förändringar som pågår gällande styrning och uppföljning samt förvaltningens struktur visas i lägre kostnader under årets kommande månader. Vidare att antalet externa placeringar minskar och framför allt att antalet LVM fortsätter ligga på en låg nivå.

Om dessa delar inte sker, utan effekterna av de förändringar som pågår uteblir och att antalet externa placeringar i stället ökar och även antalet LVM, prognostiseras ett resultat på -20,0 mnkr.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Fokus framåt är fortsatt en ekonomi i balans. Ekonomin är inte en isolerad fråga utan en konsekvens av förvaltningens arbete i stort, men också på samhällets ekonomiska utveckling. Frågor kring kvalitet, uppföljning, resursintegration och optimering står i centrum. I grunden handlar det om att vårt uppdrag ska vara ett

"Systematiskt arbete där en sund ekonomi går hand i hand med kvalitet och utveckling."

Detta ska ske med fokus på hållbara lösningar utifrån invånarnas behov och med förvaltningens kärnuppdrag som en klar utgångspunkt. För att lyckas behöver vi förflytta oss mot samorganisering av våra resurser över gränserna. Vågen behöver dock fortsatt balansera, behov balanseras med resurser. Vi behöver lägga våra resurser på det som skapar verklig nytta och värde.

Förvaltningen använder det effekthemtagningsverktyg som staden tagit fram och beslutat att alla ska använda, för att se vilket värde eller vilken effekt olika åtgärder ger. Detta är en förutsättning för att lyckas och för att kunna säkerställa att förändringar och satsningar ger den ekonomiska och kvalitativa effekt som var tänkt.

Eget kapital

I bokslut 2023 visade socialnämnden ett underskott på 20,7 mnkr. Detta medförde att nämndens ackumulerade egna kapital blev negativt inför 2024. Efter beslut i kommunfullmäktige i samband med resultatregleringen efter bokslut 2023 har nämnden fått det negativa egna kapitalet avskrivet, vilket innebär att nämndens egna kapital är 0 vid ingången av 2024. Om det prognostiserade resultatet i tertialrapporten även blir det faktiska resultatet vid årets slut, innebär det att nämnden har ett negativt eget kapital vid årets slut.

Specifikation ianspråktagande av resultatöverföring

Engångssatsningar, tkr	Prognos 2024

Kommentar

Investeringar

Investeringar 2024

Investeringar, mnkr	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Utgifter	3,0	3,0	0
Inkomster	0	0	0
Netto	3,0	3,0	0

Ekonomisk prognos per verksamhet

Årets resultat, tkr

Verksamhet	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Prognos 2024
Administration	10 847	0	2 000
Gemensamma resurser	7 278	0	1 000
Vuxen	-3 404	0	7 000
Barn, unga och familj	-35 446	0	-20 000
Total socialnämnden	-20 725	0	-10 000

Kommentar

Administration

Verksamhetsområde Administration visar ett överskott i prognosen på 2,0 mnkr.

Verksamhetsområdet omfattar följande delar:

- nämnd och förvaltningsledning
- ekonomi, inköp, service, fastighet och säkerhet
- HR
- kommunikation
- kvalitet
- utveckling

Överskottet förklaras främst av utökade externa intäkter samt lägre övriga kostnader. Däremot kommer säkert organisationsförändringen som förvaltningen är mitt uppe i innebära något högre kostnader, åt-

minstone under en övergångsperiod. Även lokalkostnaderna har ökat under det första tertialet i år, mest på grund av den höga inflation som varit under senare år.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Verksamheten fortsätter följa utvecklingen av lokalkostnaderna under året. Det finns även en hel del ny eller förändrad lagstiftning som kommer påverka socialtjänsten framöver, i synnerhet den nya socialtjänstlagen. Att följa denna utveckling är viktigt för hela socialnämndens ansvarsområde.

Gemensamma resurser

Verksamhetsområde Gemensamma resurser redovisar ett överskott i prognosen på 1,0 mnkr.

Kostnaderna för skyddat boende har ökat mycket under de senaste månaderna. Den nya lagstiftningen gällande skyddat boende som började gälla den 1 april påverkar kostnaderna ytterligare. Förvaltningen kommer särredovisa dessa kostnader för att bättre kunna följa vad lagstiftningen genererar för kostnadsökningar.

Överskottet förklaras bland annat av vakanta tjänster som inte har varit tillsatta från årets början. Just nu finns det några pågående rekryteringar och en tjänst väntas tillsättas under hösten 2024. Sökandet efter lokal till Familjefridscentrum pågår och därför finns en osäkerhet kring eventuell kostnad under året.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Verksamheten behöver noga följa utvecklingen av placeringskostnader för skyddat boende. Dels utifrån hur kostnadsutvecklingen ser ut i dag, men framför allt utifrån den nya lagstiftning som började gälla från den 1 april.

Vuxen

Verksamhetsområde Vuxen prognostiserar ett överskott med totalt 7,0 mnkr.

Antalet externa placeringar fortsätter att ligga på en stabil nivå. Antalet LVM (Lag om vård av missbrukare) ligger också på en historiskt sett låg nivå. Att antalet ska fortsätta ligga lågt, är inte något verksamheten kan utgå ifrån. Om antalet LVM ökar under kommande månader, kommer kostnaderna att påverkas.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Verksamheten behöver fortsätta arbeta med ärenden gällande LVM för att hålla antalet och därmed också kostnaden nere.

Verksamheten behöver också fortsätta att möta de vi finns till för i ett tidigare skede och på frivillighet, samt för att på ett bättre sätt kunna individanpassa insatserna. Här involveras både medarbetare och invånare för att i större utsträckning skapa tjänster som ger nytta.

Barn, unga och familj

Verksamhetsområde Barn, unga och familj visar ett underskott i prognosen med totalt 20,0 mnkr. I stort handlar underskottet om höga klientkostnader i förhållande till budgeten.

I samband med internbudget 2024 beslutades att tillföra verksamhetsområdet ytterligare 24,0 mnkr till placeringsbudgeten. Budgettillskottet täcker däremot inte fullt ut de totala placeringskostnaderna.

Efter att antalet externa placeringar legat relativt stabilt sedan hösten 2023, har antalet ökat under april månad. Totalt handlar det om fem placeringar motsvarande ca 5,0 mnkr på årsbasis. Vidare finns två utredningsplaceringar på familjer, och förhoppningen är att kostnaderna ska minska när utredningarna är klara.

Verksamhetsområdet har också en extern placering som kostar 19 000 kronor per dygn, vilket motsvarar ca 7,0 mnkr på årsbasis.

Inom jour och familjehem är kostnaderna lägre jämfört med föregående år, vilket förklaras av minskat antal dygn hos konsulentstödda jour- och familjehem och ökade kostnader på interna jour- och familjehem. Utvecklingen under innevarande år är dock att antalet interna jourhemsplaceringar har ökat.

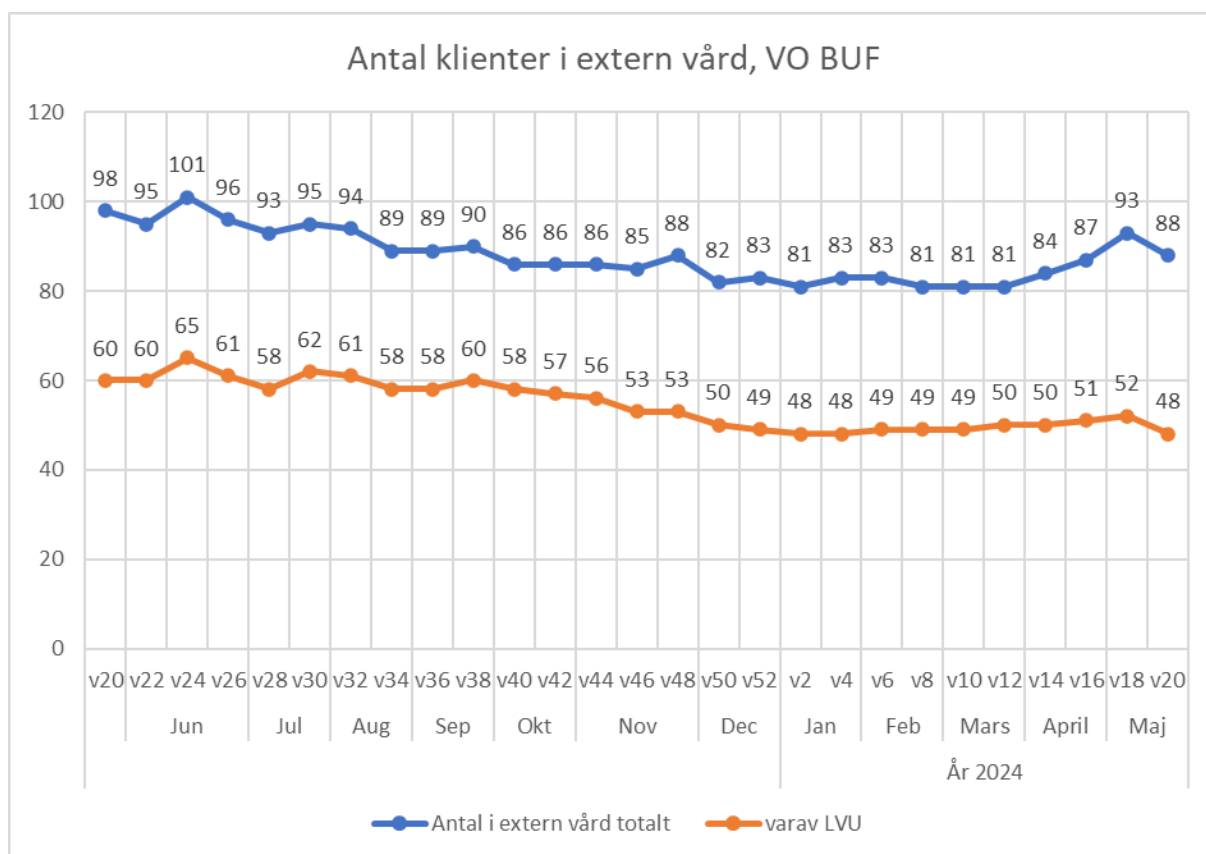

Bild: Antalet externa placeringar inom Barn, unga och familj till och med vecka 19 2024

Verksamhetsområdets underskott återfinns framför allt inom utredning- och uppföljningsenheten samt inom familjehemsenheten, men även familjebehandlingsenheten visar ett underskott.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Verksamhetsområdet behöver noga följa antalet externa placeringar och ha en plan framåt. Vidare att arbeta intensivt med fokus på ledning, styrning, kvalitet och ekonomi och därigenom tydliggöra de olika uppdragen. Arbetet med tydliga strukturer och systematik behöver fortsätta. Vidare arbetar verksamheten med resursoptimering och att säkerställa att det som görs leder till rätt resultat genom bättre uppföljning. Grunden i detta är att kärnverksamheten är och ska vara prioriterad.